

Yakın Partner İlişkilerinde Kadının Maruz Kaldığı Cinsel Şiddet Ölçeği Türkçe Versiyonunun Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması

Reliability and Validity of Turkish Version of Sexual Coercion in Intimate Relationships Scale

Rengin GÜVENÇ¹, Münevver HACIOĞLU YILDIRIM¹, Ejder Akgün YILDIRIM¹

Sağlık Bakanlığı İstanbul Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Bakırköy, İstanbul, Türkiye

ÖZ

Amaç: Bu çalışmada Türkçeye uyarlanan Yakın Partner İlişkilerinde Kadının Maruz Kaldığı Cinsel Şiddet Ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirliği araştırılmıştır.

Yöntem: Çalışmaya 18-65 yaş arası 353 kadın dahil edilmiştir. Orijinal ölçekte yer alan 34 maddeye ek olarak bilimsel yayınlardaki diğer ölçeklerden 8 madde ilave edildi. Katılımcılara 42 maddeden oluşan Yakın Partner İlişkilerinde Kadının Maruz Kaldığı Cinsel Şiddet Ölçeği yanı sıra Sosyodemografik Veri Formu, Dünya Sağlık Örgütü Kadına Yönelik Partner Şiddetini Değerlendirme Anketi, Cinsel Deneyimler Anketi-Mağduriyet Versiyonu, Kadına Yönelik Şiddet Derecelendirme Ölçeği ve İlişki İstikrarı Ölçeği uygulanmıştır.

Bulgular: Varimax rotasyon yöntemi ile yapılan analizlerde faktör yük

değerlerinin düşük olması nedeniyle 3 madde anketten çıkarıldı. 39 madde üzerinden yapılan açımlayıcı faktör analizi sonucunda elde edilen değerler sırasıyla %21,718, %24,424 ve %12,901 olup, toplam varyansın %53,88'ini açıklamaktadır. Alt alanlar orijinal ankete benzemektedir. Cronbach alfa değeri 0,96 bulunmuştur. Diğer ölçekler ile bağıntısı, anlamlı ve güçlü ilişki göstermiştir.

Sonuç: Çalışmamızda ölçüm aracının niteliğine uygun olarak yapılması gereken analizler uygulanmıştır. Türkçe revizyonu geçerli ve güvenilir bulunmuştur. Bu ölçek fiziksel güç kullanmanın yanı sıra, ima ve tehdit gibi örtük partner cinsel şiddet tiplerinin de ölçülebildiği ve sıklığının değerlendirilebildiği bir ölçektir.

Anahtar Kelimeler: Partner şiddeti, kadın, geçerlilik, güvenilirlik

ABSTRACT

Introduction: In this study, we aimed to investigate the validity and reliability of the Sexual Coercion in Intimate Relationships Scale in the Turkish population.

Methods: 353 women, aged 18-65 were included in the study. In addition to the 34 questions in the original scale, 8 questions from other scales in the literature were added, which were not included in the scale. Sociodemographic Data Form, World Health Organisation Women's Violence Against Partner Questionnaire, The Severity of Violence Against Women Scale, Sexual Experiences Survey-Short Form Victimization, and Relationship Stability Scale were also applied to the participants.

Results: 3 items were removed due to low factor load values in the analyses performed with the Varimax rotation method. The values

obtained as a result of exploratory factor analysis made over 39 items were 21.718%, 24.424%, and 12.901%, respectively. This explained 53.88% of the total variance. The value of the scale was determined in high-level reliability (Cronbach's alpha:0.96). Subdomains were similar to the original survey. Its correlation with other scales showed a significant and strong relationship.

Conclusion: In our study, the necessary analyses for the quality of the measurement tool were applied and this scale is found psychometrically reliable and valid. This scale can evaluate all partner sexual violence such as subtle and physical force types and its frequency.

Keywords: Intimate partner violence, women, validity, reliability

Cite this article as: Güvenç R, Hacıoğlu Yıldırım M, Yıldırım EA. Yakın Partner İlişkilerinde Kadının Maruz Kaldığı Cinsel Şiddet Ölçeği Türkçe Versiyonunun Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması. Arch Neuropsychiatry 2022;59:151-157.

GİRİŞ

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'nün tanımına göre şiddet, fiziksel ya da ruhsal bir yaralanmaya ve kayba yol açacak biçimde güç ve iktidardan uygulanmasıdır. Kadına yönelik şiddet ise evrensel olarak görülen; coğrafi bölge, eğitim düzeyi, gelişmişlik düzeyinden bağımsız olarak bir insan hakları sorunu ve ayrımcılık biçimidir (1). Ülkemizde kadına yönelik şiddet oranları alınan yasal önlemlere rağmen yüksekliğini korumaktadır. 2013-2014 yılları arasında Hacettepe Nüfus Enstitüleri tarafından Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (ASPB) Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM) adına gerçekleştirilen araştırmanın sonuçlarına göre; kadınların %36'sı fiziksel şiddete, %30'u ekonomik şiddete, %12'si cinsel şiddete

partnerleri ve eşleri tarafından maruz bırakıldığını belirtmiştir (2). Cinsel şiddeti yaşayan kişilerin yaşadıklarını utanç nedeniyle bir başkası ile paylaşması ve sosyal desteğe ulaşması çok daha güç olabilmektedir (3-5). Konu partner cinsel şiddeti olunca bu güçlük artmaktadır.

Kadına yönelik şiddet çalışmalarında da partner cinsel şiddetine gerekli yer verilmemektedir. Araştırmacılar, sıklıkla partner cinsel şiddetini tüm boyutlarıyla sorgulamamakta ve yarattığı sağlık sorunlarını ayrıntılı bir şekilde incelememektedir (6). Partner cinsel şiddeti ile ilgili araştırmalarda yasal olarak tanımlanan tecavüz kavramının dışındaki cinsel şiddet

Yazışma Adresi: Rengin Güvenç, Sağlık Bakanlığı İstanbul Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Zuhuratbaba, Doktor Tefvik Sağlam Cd. 25/2, 34147 Bakırköy, İstanbul, Türkiye • E-posta: hrenging@hotmail.com

Geliş Tarihi: 09.05.2021, **Kabul Tarihi:** 06.10.2021, **Çevrimiçi Yayın Tarihi:** 16.05.2022

©Telif Hakkı 2021 Türk Nöropsikiyatri Derneği - Makale metnine www.noropskiyatrisiivi.com web sayfasından ulaşılabilir

Öne Çıkan Noktalar

- Cinsel şiddet alanında ayrıntılı bir ölçeğin Türkçe güvenilirlik geçerliliği araştırılmıştır.
- Bu ölçek ile ilişkilerinde sıklıkla görülen örtük cinsel şiddeti de değerlendirilebilmektedir.
- Araştırmacılara, şiddet ve ruh sağlığına etkilerini incelemeye katkı sağlayacağını düşünüyoruz.

tipleri sorgulanmamaktadır (2, 7, 8). Oysaki yakın partner ilişkilerinde cinsel şiddet yasal olarak tanımlanan tecavüz kavramı içerisindeki fiziksel zorbalıkla değil, sıklıkla örtük şiddet biçimleriyle daha sık ortaya çıkmaktadır. Örtük şiddet biçimleri içerisinde; cinsellik yaşanmazsa bir olanaktan yoksun bırakılacağı, fiziksel şiddet uygulanacağı, başka kişilerle birlikte olacağı, kendisine ya da sevdiği kişilere zarar verileceği ile ilgili tehdit ya da ima, cinsellik sırasında küçük düşürücü eylemlerde bulunma ya da cinsellik yaşanırca bir olanak ya da hediye sunulacağı ile ilgili ima ve söylemler yer almaktadır (9-13).

Türkiye'deki partner cinsel şiddetine maruziyeti araştıran çalışma sayısı çok azdır. Mevcut çalışmalarda sadece fiziksel güç ve tehdidini içeren cinsel şiddet tipi sorgulanmıştır (2, 8, 14). Ülkemizdeki partner şiddetini ölçen ölçekler içerisinde cinsel şiddete kısıtlı bir alan verilmiş olup, bu kısımlar partner cinsel şiddetinin en yaygın kısmı olan ima ve tehdit yolu örtük cinsel şiddet tipini içermemektedir (2, 15). Türkiye'de partner cinsel şiddetini tüm boyutlarıyla ve şiddet sıklığını ölçen bir ölçek bulunmamaktadır.

Bu araştırmanın amacı, Shackelford ve Goetz (16) tarafından 2004 senesinde geliştirilen Yakın Partner İlişkilerinde Kadının Maruz Kaldığı Cinsel Şiddet Ölçeği (YPIK-CŞÖ)'nin, Türkçe geçerlik ve güvenilirlik analizlerinin yapılarak bilimsel yayına kazandırılmasıdır.

Bu çalışmada dilimize uyarlanan YPIK-CŞÖ sayesinde partner ilişkilerindeki cinsel şiddet tüm boyutlarıyla sorgulanabilecek ve yarattığı ruhsal etkiler incelenebilecektir.

YÖNTEM

Çalışma Grubu

Hastanemiz terapi merkezine 2020 Kasım ve 2021 Şubat ayı arasında kabul edilen 480 kadın ve 130 kadın hasta yakını çalışmaya davet edildi. 610 kişi içerisinde 18-65 yaş arasında en az ilköğretim mezunu, bir senedir partneriyle birlikte yaşayarak ilişkisini sürdüren, çalışmada uygulanacak ölçeklere, yapılacak değerlendirmelere ve klinik görüşmelere katılım konusunda istekli, araştırmanın amacı anlatıldıktan sonra, yazılı bilgilendirilmiş onay veren ardışık 370 kişi çalışmaya dahil edildi. Davet edilen diğer kişiler katılmama gerekçelerini; çalışmaya katılmaya vakitlerinin olmaması başta olmak üzere, cinsellik ve şiddetle ilgili soruları cevaplamakla ilgili çekincelerinin olması ve partnerlerinin olmaması şeklinde açıkladı. Çalışmaya dahil edilen 10 kişi ölçekleri yanıtlarken kendi istekleriyle çalışmadan ayrıldı. Yedi kişi ise eksik form doldurduğu için çalışma grubundan çıkarıldı.

Ölçeğin ve Kullanılan Diğer Gereçlerin Tanıtımı

Yakın Partner İlişkilerinde Kadının Maruz Kaldığı Cinsel Şiddet Ölçeği (YPIK-CŞÖ): Sexual Coercion in Intimate Relationships Scale (SCIRS) Shackelford ve Goetz tarafından 2004 senesinde geliştirilmiştir (16). Ölçek yakın partner ilişkilerinde cinsel şiddetin; fiziksel zorbalık ya da fiziksel zorbalık tehdidinden çok, ima sözel manipülasyonlarla daha fazla görüldüğü tespitiyle geliştirilmiştir. Ölçek partner cinsel şiddetini

Kaynak Yönetimi/Zorbalık (KY/Z), Bağlılık Manipülasyonu (BM), Ayrılma Tehdidi (AT) olarak üç alt tipte gruplandırmakta ve maruz kalınan şiddetin sıklığına göre yapılan puanlama ile bir ölçüm sağlamaktadır.

Sosyo-demografik ve Klinik Veri Formu: Olguların sosyo-demografik ve klinik özelliklerini belirlemek için bu çalışmada kullanılmak üzere geliştirilmiş yapılandırılmış soru formudur.

Cinsel Deneyimler Anketi - Mağduriyet Versiyonu (CDA-MV): Ölçek Koss ve ark. tarafından 2006 senesinde geliştirilmiştir (17). Mağdurların Cinsel Deneyimleri Ölçeği on adet sorudan oluşmakta ve mağduriyet sıklığını sorgulanmaktadır. Ölçeğin Türkçe güvenilirlik ve geçerliliği Tuz ve ark. tarafından 2015 senesinde yapılmıştır (15).

Kadına Yönelik Şiddet Derecelendirme Ölçeği (KYŞDÖ): Ölçek 1992 senesinde Marshall tarafından geliştirilmiştir (18). Kadına Yönelik Şiddet Derecelendirme Ölçeği 46 maddelik kısa cümlelerden oluşmaktadır. Ölçeğin Türkçe güvenilirlik ve geçerliliği Tuz ve ark. tarafından 2015 senesinde yapılmıştır (15).

Dünya Sağlık Örgütü Kadına Yönelik Partner Şiddetini Değerlendirme Anketi (DSÖ-KYPŞDA): DSÖ, kadın sağlığı ve kadınların maruz kaldıkları partner şiddetini ölçmek için 2005 senesinde 12 ülkede yürüttüğü çalışmada, 1204 soruluk bir form kullanmıştır (19). 2008 ve 2014 yıllarında Türkiye genelinde ASPB KSGM tarafından kadına yönelik aile içi şiddet araştırmasında kullanılmak üzere ülke ihtiyaçları göz önüne alınarak Türkçeye uyarlanmıştır (2). Çalışmamızda, bu formun, kadına yönelik partner şiddetini ve kontrol edici davranış maruziyetini sorgulayan 9. bölümünden sorular kullanılmıştır.

İlişki İstikrarı Ölçeği (İİÖ): Ölçek, Rusbult ve ark. tarafından 1998 yılında geliştirilmiştir (20). Ölçek, İlişki Doyumu (İD) (10 madde), İlişki Yatırımı (10 madde), Seçeneklerin Niteliğini Değerlendirme (10 madde) olmak üzere 30 maddeden oluşmaktadır. Bu ölçeğin Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik analizi Büyükaşahin ve ark. tarafından 2005 senesinde yapılmıştır (21). Araştırmamızda ölçeğin sadece İD bölümü kullanılmıştır.

Ölçek Uyarlama Sürecinde Takip Edilen Etik Konular

Çalışmamız için orijinal ölçeğin yazarlarından Dr. Shackelford ile iletişime geçilerek, Türkçeye uyarlama çalışmalarıyla ilgili izin alınmıştır. Ölçeğin orijinal ismi korundu. Katılımcılara verilerin sadece araştırma amacıyla kullanılacağı bildirildi, isim yazmaları istenmeyerek gönüllülük esasıyla çalışıldı ve baskı altında hissetmemeleri için uygun bir ortam sağlandı. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmasını gerçekleştirebilmek için ise İstanbul Bilgi Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu'ndan 19.10.2020 tarihinde 2020-40016-79 karar sayısı ile etik izin alınmıştır.

Ölçeğin Türkçeye çevirisi

YPIK-CŞÖ'nin kullanımıyla ilgili gerekli izinler alındıktan sonra bilimsel yayımlardaki diğer ölçeklerden (17, 18), ölçek sahiplerinin onay ve görüşleri alınarak sekiz tane ilave madde eklendi. 35, 36, 37,40 ve 41. maddeler, son yıllarda Birleşmiş Milletler Kadın Komisyonunun da dikkat çektiği sosyal medya ve teknolojinin kullanımının artmasıyla ilişkili olan dijital ortamdaki şiddet biçimlerini içeriyordu (22). Otuz sekizinci ve 39. maddeler ayrılma tehdidi ile, 42. madde ise kişinin iradi karar verme yeteneğini bozarak cinsel şiddet uygulanması ile ilgiliydi. Bu maddeler ölçeğin diline ve doğasına uygun hale getirilerek aşağıdaki şekilde ölçeğe eklendi.

- 35) Partnerim, beni cinsel olarak uygun bulmadığım bir şeyi yapmaya zorladı.
- 36) Partnerim istemediğimi belirtmememe rağmen, bana pornografik içerikli resim ya da video gösterdi veya izletti.
- 37) Partnerim, benim onayım olmadan benim iç çamaşırımı, çıplak veya cinsel ilişki esnasında fotoğrafımı/videomu çekti.
- 38) Partnerim, onunla cinsel ilişki yaşamazsam, ilişkimizi bitireceğini ima etti.

Tablo 1. Ölçek açımlayıcı faktör analizi sonuçları

Madde no	İfade	Faktör 1: xxx KY/Z	Faktör 2: yyy AT	Faktör 3: zzz BM
M1	Partnerim eğer onunla cinsel ilişki yaşamazsam, bana sağladığı olanaklardan beni alıkoyacağını ima etti.	0,746		
M2	Partnerim beni, eğer onunla cinsel ilişki yaşamazsam, bana sağladığı olanaklardan beni alıkoyarak tehdit etti.	0,634		
M3	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamam için, bana sağladığı olanaklardan beni alıkoydu.	0,750		
M4	Partnerim eğer onunla cinsel ilişki yaşarsam, bana hediye vereceğini ya da başka olanaklar sağlayacağını ima etti.	0,388		
M5	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamaya mecbur hissedeyim diye, bana hediyeler verdi ya da başka olanaklar sağladı.	0,527		
M6	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamaya mecbur hissedeyim diye, bana aldığı hediyeleri ya da sağladığı başka olanakları hatırlattı.	0,546		
M7	Partnerim istemediğimi bildiği halde, ısrarlı bir şekilde onunla cinsel ilişki istiyor muyum diye sormaya devam etti.	0,521		
M9	Partnerim ben farkında değilken (uykuda, alkol ya da ilaç etkisindeyken), benimle cinsel ilişki başlattı ve buna isteğim dışında devam etti.	0,662		
M10	Partnerim onunla cinsel ilişkiye yaşamam için beni, fiziksel olarak zorlamakla tehdit etti.	0,596		
M11	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamam için beni, fiziksel olarak zorladı.	0,691		
M12	Partnerim bana onunla cinsel ilişki yaşamaya mecbur olduğumu hissettirdi.	0,507		
M14	Partnerim beni onunla cinsel ilişki yaşamazsam, başka bir kadınla cinsel ilişki yaşamakla tehdit etti.	0,628		
M15	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamam gerektiğini hissettirmek için, bana başka çiftlerin bizden daha sık cinsel ilişkiye girdiğini söyledi.	0,630		
M22	Partnerim beni, onunla cinsel ilişki yaşamazsam, bana şiddet uygulamakla tehdit etti.	0,732		
M23	Partnerim beni, onunla cinsel ilişkiye yaşamazsam, önem verdiğim birine ya da bir şeye şiddet uygulamakla tehdit etti.	0,703		
M35	Partnerim beni, cinsel olarak uygun bulmadığım bir şeyi yapmaya zorladı.	0,513		
M36	Partnerim istemediğimi belirtmemeye rağmen, bana pornografik içerikli resim ya da video gösterdi veya izletti.	0,564		
M37	Partnerim benim onayım olmadan benim iç çamaşırımı, çıplak veya cinsel ilişki esnasında fotoğrafımı/videoyu çekti.	0,695		
M38	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamazsam, ilişkimizi bitireceğini ima etti.	0,557		
M39	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamazsam, beni ilişkimizi bitirmekle tehdit etti.	0,667		
M13	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamazsam, başka bir kadınla cinsel ilişki yaşayacağını ima etti.		0,671	
M16	Partnerim eğer onunla cinsel ilişki yaşamazsam, başka bir kadınla uzun süreli ilişki için arayışa girebileceğini ima etti.		0,828	
M17	Partnerim eğer onunla cinsel ilişki yaşamazsam, beni başka bir kadınla uzun süreli ilişki için arayışa girmekle tehdit etti.		0,625	
M24	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşayayım diye, başka kadınların onunla ilişki yaşamaya ilgi duyduklarını ima etti.		0,829	
M25	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşayayım diye, başka kadınların onunla ilişki yaşamaya ilgi duyduklarını söyledi.		0,867	
M26	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşayayım diye, başka kadınların onunla cinsel ilişki yaşamaya ilgi duyduklarını ima etti.		0,836	
M27	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşayayım diye başka kadınların onunla cinsel ilişki yaşamaya ilgi duyduklarını söyledi.		0,858	
M28	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşayayım diye, başka kadınların onunla cinsel ilişki yaşamak için can attıklarını ima etti.		0,880	
M29	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşayayım diye, başka kadınların onunla cinsel ilişki yaşamak için can attıklarını söyledi.		0,872	
M31	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamamın, benim bir zorunluluğum ya da görevim olduğunu söyledi.		0,455	
M32	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşayayım diye, benim onu aldatıyor olduğumu ima etti.		0,601	
M33	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşayayım diye, beni onu aldatmakla suçladı.		0,692	
M8	Partnerim isteğim dışında onunla cinsel ilişki yaşamam için, bana baskıda bulundu.			0,633
M18	Partnerim ona gerçekten bağlıysam, onunla cinsel ilişki yaşamam gerektiğini ima etti.			0,697
M19	Partnerim ona gerçekten bağlıysam, onunla cinsel ilişki yaşamam gerektiğini söyledi.			0,648
M20	Partnerim onu seviyorsam, onunla cinsel ilişki yaşamam gerektiğini ima etti.			0,742
M21	Partnerim onu seviyorsam, onunla cinsel ilişki yaşamam gerektiğini söyledi.			0,733
M30	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamamın, benim bir zorunluluğum ya da görevim olduğunu ima etti.			0,483
M34	Ben istemediğim halde partnerimle cinsel ilişki yaşadık.			0,649
Açıklanan toplam varyans = % 5,04		%21,72	%24,42	%12,90

AFA, açımlayıcı faktör analizi; AT, ayrılma tehdidi; BM, bağlılık manipülasyonu; KY/Z, kaynak yönetimi/zorbalık

- 39) Partnerim, onunla cinsel ilişki yaşamazsam, beni ilişkimizi bitirmekle tehdit etti.
- 40) Partnerim, eğer onla cinsel ilişki yaşamazsam, hakkımda dedikodu yayacağı ile ilgili imada bulundu.
- 41) Partnerim, eğer onla cinsel ilişki yaşamazsam, hakkımda dedikodu yayacağı ile ilgili tehditte bulundu.
- 42) Partnerim, karar verme yeteneğimi azaltmak maksadıyla, beni alkol ve/veya uyuşturucu kullanmaya teşvik ederek cinsel ilişkiye zorladı.

Elde edilen Türkçe ölçek hem İngilizce hem ruhsal travma çalışmalarında yetkin bir başka psikiyatri uzmanı tarafından tekrar İngilizceye çevrildi. Türkçeden İngilizceye çevrilen bu ölçek, İngilizce orijinal ölçekle kıyaslandı ve Türkçe kullanıma uygunluk açısından tekrar gözden geçirilerek düzenlemeler yapıldı. Ölçeği geliştirilen kişilerin onayına sunulurken Türkçe ölçeğin son şekli verildi.

Verilerin Analizi

Ölçeğin Türkçeye uyarlanma işlemleri için çeşitli istatistiksel analizler gerçekleştirilmiştir. Öncelikle ölçeğin şiddet gören kadınlardan elde edilen puanların faktör yapısını incelemek amacıyla açımlayıcı faktör analizi (AFA) uygulanmıştır. Faktör analizini değerlendirmek için Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) değerinin incelenerek Bartlett testi de gerçekleştirilmiştir. Bilimsel yayında verilerin faktör analizine uygunluğunun bir göstergesi olarak KMO katsayısının 0,60'dan yüksek ve Bartlett küresellik testinin ise anlamlı çıkması beklenmektedir (23, 24).

AFA ile belirlenen faktör yapısı üzerinden doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yürütülmüştür. DFA ile değişkenlerin belirlenmiş faktörler üzerinden dağılımının ön beklentilere uyup uymadığının test edilmesi hedeflenmiştir (25). DFA'nın yeterliliğini göstermek için Ki-Kare Uyum Testi (Chi-Square Goodness), tahmin hatalarının ortalamasının karekökü (Root Mean Square Error of Approximation, RMSEA), standartlaştırılmış hata kareleri ortalamasının karekökü (Standardized Root Mean Square Residual, SRMR), iyilik uyum indeksi (Goodness of Fit Index, GFI), düzeltilmiş iyilik uyum indeksi (Adjusted Goodness of Fit Index, AGFI) ve sıkı iyilik uyum indeksi (Parsimony Goodness of Fit Index, PGFI) kullanılmıştır.

Cronbach α değeriyle verilerin güvenilirlik katsayısı hesaplanmıştır. Bireyleri ayırt etmeyle ilgili ölçekteki maddelerin yeterliklerini saptamak üzere düzeltilmiş madde toplam bağıntısı hesaplanmış ve %27'lik alt-üst grup karşılaştırmaları yapılmıştır.

Araştırmadaki istatistiksel analizlerden AFA, Cronbach alfa ve madde analizleri için SPSS 22.0 paket programı, DFA için Lisrel 8.54 kullanılmıştır.

BULGULAR

Katılımcıların yaş ortalaması 35,5±8 idi. %20,4'ü ilköğretim mezunu, %21,2'si lise mezunu, %58,4 lisans ve lisansüstü mezunuydu. Katılımcıların %99,7 si evli, %0,03'ü bekar ve partneriyle aynı evde yaşıyordu. Katılımcıların %99,4'ü kendisinin ve/veya partnerinin alkol ve psikoaktif madde kullanım sorunu olmadığını, %0,36'sının kendisinin ve/veya partnerinin sıklıkla alkol ve/veya psikoaktif madde kullanımını olduğunu bildirdi. Partneri tarafından hayatının bir döneminde herhangi bir cinsel şiddet tipine maruz kalan kadınların oranı %41,4 idi.

Açımlayıcı Faktör Analizine (AFA) İlişkin Bulgular

Ölçeğin KMO değeri 0,852-0,793 olarak kestirilirken, Bartlett küresellik testi ise anlamlı çıkmıştır ($\chi^2=1538,59$, $p<0,01$). Uygunluk için belirlenen 0,30 faktör yük ölçütünün Varimax döndürme yöntemi ile yapılan analizler sonucu altında kalan 40,41,42. maddeler (40-Partnerim, eğer onla cinsel ilişki yaşamazsam, hakkımda dedikodu yayacağı ile ilgili imada bulundu. 41-Partnerim, eğer onla cinsel ilişki yaşamazsam, hakkımda dedikodu yayacağı ile ilgili tehditte bulundu. 42-Partnerim, karar verme yeteneğimi azaltmak maksadıyla, beni alkol ve/veya uyuşturucu kullanmaya teşvik ederek cinsel ilişkiye zorladı.) anketten çıkarılmıştır. Bu 3 madde çıkarıldıktan sonra kalan 39 madde üzerinden yapılan temel bileşenler analizi sonucunda üç faktörlü bir yapı ortaya çıkmıştır.

Elde edilen verilen Horn'un (1965) geliştirdiği gerçek verideki sayı değişken sayısının aynı olduğu fakat rastgele oluşturulan matristeki öz değer ortalamalarının hesaplandığı paralel analiz yöntemiyle de desteklenmiştir (26).

Tablo 2. Yakın Partner İlişkilerinde Kadının Maruz Kaldığı Cinsel Şiddet Ölçeği - Türkçe doğrulayıcı faktör analizi sonuçları

İncelenen uyum indeksleri	Uyum ölçütleri			Elde edilen indeks değeri	Sonuç
	Mükemmel	Kabul edilebilir			
χ^2/sd	$0 \leq \chi^2/sd \leq 2$	$2 \leq \chi^2/sd \leq 3$		2,83	Kabul edilebilir uyum
YHOK	$0,00 \leq YHOK \leq 0,05$	$0,05 \leq YHOK \leq 0,08$		0,068	
SHKO	$0,00 \leq SHKO \leq 0,05$	$0,05 \leq SHKO \leq 0,10$		0,065	
Uii	$0,95 \leq Uii \leq 1,00$	$0,90 \leq Uii \leq 0,95$		0,90	
DUii	$0,90 \leq DUii \leq 1,00$	$0,85 \leq DUii \leq 0,90$		0,87	
PUii	$0,95 \leq PUii \leq 1,00$	$0,50 \leq PUii \leq 0,95$		0,71	

DUii, düzeltilmiş uyum iyiliği indeksi; PUii, parsimony uyum iyiliği indeksi; SHKO, standartlaştırılmış hata kareler ortalamasının karekökü; Uii, uyum iyiliği indeksi; YHOK, yaklaşık hataların ortalama karekökü.

Tablo 3. Ölçeklerin bağıntı tablosu

ID	1	DSÖ-Kontrol edici davranışlar	KYŞDÖ	CDA-MV	YPIK-ÇŞÖ	DSÖ-KYPŞDA
DSÖ-Kontrol edici davranışlar	-0,559**	1				
KYŞDÖ	-0,660**	0,630**	1			
CDA-MV	-0,610**	0,596**	0,800**	1		
YPIK-ÇŞÖ	-0,620**	0,602**	0,780**	0,821**	1	
DSÖ-KYPŞDA	-0,660**	0,630**	1,000**	0,800**	0,780**	1

** Bağıntı $p<0,01$ düzeyinde anlamlıdır (çift kuyruklu).

CDA-MV, cinsel deneyimler anketi - mağduriyet versiyonu; ID, ilişki doyumu; DSÖ-KYPŞDA, Dünya Sağlık Örgütü - kadına yönelik partner şiddetini değerlendirme anketi; KYŞDÖ, kadına yönelik şiddet derecelendirme ölçeği; YPIK-ÇŞÖ, yakın partner ilişkilerinde kadının maruz kaldığı cinsel şiddet ölçeği.

AFA sonucunda faktörlerde toplanan maddelerin içerikleri ve kuramsal yapı dikkate alınarak 20 maddeden oluşan birinci faktör "xxx" olarak adlandırılmış, 12 maddeden oluşan ikinci faktör "yyy" olarak, 7 maddeden oluşan üçüncü faktör "zzz" olarak adlandırılmıştır. Bu üç faktör sırasıyla, %21,718, %24,424 ve %12,901'lik değerlerle toplam varyansın %53,88'ini açıklamaktadır (Tablo 1).

Doğrulayıcı Faktör Analizine (DFA) İlişkin Bulgular

Bu çalışmada değerlendirilen uyum indeksleri, bu indekslere ilişkin ölçüt değerleri ve DFA'dan elde edilen uyum indeksi değerleri Tablo 2'de verilmektedir (Tablo 2).

Alan yazında kabul edilen değerler ve DFA sonuçları karşılaştırıldığında hepsinin kabul edilebilir düzeyde uyumlu olduğu görülmektedir. Bu sonuç modelin iyi düzeyde olduğunu göstermektedir (Tablo 2).

Cronbach alfa değeri 0,96 bulunmuştur.

YPIK-CŞÖ'nün diğer ölçekler ile bağıntısı, anlamlı ve güçlü ilişki göstermiştir (Tablo 3).

TARTIŞMA

Bu çalışma, SCIRS'in revizyonun, Türkiye toplumu üzerindeki geçerlilik ve güvenilirliğinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Güvenilirlik ve geçerlilik çalışmasını yaptığımız SCIRS orijinal ölçeği ile çalışmamız aynı şekilde; 1.KY/Z, 2. AT, 3. BM şeklinde üç alt grupta dağılım göstermektedir.

Ülkemizdeki toplumsal cinsiyet rollerindeki ayırım dünyanın pek çok yerinde olduğu gibi keskindir (27). Toplumsal cinsiyet normları, Vovodinos ve ark. ile Arcienego ve ark.'nın çalışmalarında dikkat çektiği üzere kadına pasif, kırılğan, fedakâr, korunması gereken, cinselliği talep etmeyen, evlilik öncesi cinsellik yaşamayı hoş karşılanmayan bir rol atamaktadır. Erkeğe ise baskın, yöneten, koruyan, güçlü ve güç gösterisinde bulunmasını seven ve her zaman cinselliğe talep eden bir rol atamaktadır. Toplumsal cinsiyet kabulleri aynı zamanda evliliği kutsamakta ve evlilik içerisinde kadının hoş gören, sorun çıkmaması için düşüncelerini ifade etmekte ise eşini onaylayan bir rolde olmasını istemektedir. Güç dengesizliği içeren bu roller ne yazık ki partner şiddetine önemli bir zemin hazırlamaktadır (28, 29). Ülkemizde de bu ayırım keskin olduğu için herhangi bir ayrımı atlamamak adına bilimsel yayın ortamında bulunan diğer tüm cinsel şiddet ölçekleri (13, 17, 18) taranarak SCIRS içerisinde yer almayan sekiz soru da ölçek sahiplerinden onayları ve görüşleri alınarak çalışmamız içerisinde ölçeğe eklendi.

Yeni eklenen maddelerden 5'i zorbalık içeren cinsel şiddet tipleri olarak KY/Z grubunun içerisinde yer almıştır. 3 madde ise faktör analizine girememiştir. Evlilik ilişkisi içerisinde cinsel şiddeti tanımlamanın çok daha güç olduğu bilinmektedir (12, 30, 31). Ancak evli olup olmama halinin yakın partner ilişkilerindeki cinsel şiddete etkisi ile ilgili bilimsel yayımda farklı bilgiler bulunmaktadır. Bir çalışmada evli olmayan ve ebeveyni ile yaşamayan kadınların partner cinsel şiddetine maruz kalma oranlarının daha yüksek olduğu gösterilmiştir (32). Türkiye'de ASPB'nin yürüttüğü çalışmada ise evli olmanın tüm şiddet biçimlerine maruziyeti arttırdığı en fazla maruziyetin ise boşanmış kişilerde olduğu tespit edilmiştir (2). Bu çalışmaya katılanların büyük çoğunluğunun evli olması maruziyet oranlarında farklılık yaratmış olabilir. Örneğin dedikodu yayma ile ilgili 40. ve 41. maddelerdeki cinsel şiddet tipine maruziyet çok az saptanmıştır. Toplumsal cinsiyet rolleri, kadına ilk cinsel birleşmesinin evlilik ilişkisi içerisinde yaşaması gerektiği ile ilgili de bir dayatma yaratmaktadır (27, 33-35). Evlilik öncesinde yaşanan cinsel ilişki içerisinde cinsel birleşmeye zorlamanın ve yaşanan cinsel ilişkiyle ilgili dedikodu yayma tehdidin cinsel şiddet biçimi olarak sık kullanıldığı bilinmektedir (32, 36). Evlilik ilişkisi içerisinde ise kadın, sıklıkla mülkiyet-namus kavramlarıyla tanımlanmakta

ve dedikodu yaymak erkeğin kendisine de zarar verebilmektedir (33). Bu çalışmada, katılımcıların çoğunluğunun evli olması nedeniyle 40-41. maddelerde yer alan dedikodu yaymayla ilgili cinsel şiddet tipinin sık olmadığı ve bu nedenle faktör analizine giremediği düşünülmüştür. Alkol ve madde kullanımını ile ilişkili olan 42. maddenin ise ankete katılan kadınların ve partnerlerinin, alkol ve madde kullanımının çok düşük olması nedeniyle faktör analizine girememiş olduğu düşünüldü. Bu 3 maddenin çalışmanın örnekleminde dolayı faktör analizine girmemiş olması bu çalışmanın bir kısıtlılığıdır ve klinik görüşmelerde özellikle evli olmayan kişilerle görüşmede bu cinsel şiddet biçimlerinin de sorgulanmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

12. ve 15. maddeler orijinal ölçekte BM grubunda yer alırken bu çalışmada KY/Z grubunda yer almıştır. 'Gereklilik, mecburiyet' gibi tanımlamaların Türkçede zorlama kavramını daha fazla içeriyor olması, bunda bir neden olarak düşünülebilir.

17.madde orijinal ölçekte BM grubunda, 32. ve 33. maddeler orijinal ölçekte KY/Z grubundayken bu çalışmada DT grubunda yer almıştır. Bu maddelerin içeriği Türkçede anlam olarak ayrılık tehdidiyle daha iyi açıklanmaktadır. Ölçek sahiplerinden soruların eklenmesi ve faktör dağılımı ile değişiklikler konusunda onay alınmıştır.

İstismarın olduğu ilişki kalıplarında, cinsel şiddete de sıklıkla rastlanmaktadır. Çalışmalar göstermektedir ki istismarın bir şekli ilişkinin içerisinde olduğunda, kadınların o ilişki içerisinde cinsel şiddete uğrama ihtimali artmaktadır (37-41). Dolayısıyla YPIK-CŞÖ cinsel şiddeti ölçmekte geçerli bir ölçek ise duygusal şiddet, ekonomik şiddet, fiziksel şiddet ve kontrol edici davranışları ölçen diğer ölçeklerle doğru orantılı bağıntı göstermesi bekleniyordu. Çalışmada katılımcılara CDA-MV, KYŞDÖ, DSÖ-KYPŞA'nın kadına yönelik şiddet ve kontrol edici davranışları ölçen soruları uygulanmıştır. CDA-MV maruz kalınan cinsel şiddeti son bir yıl ve yaşam boyu seçenekleriyle ölçmekle beraber, soru sayısı 10 ile sınırlı olup, cinsel şiddet tiplerini ayrıntılandırmadan değerlendirmektedir (15). KYŞDÖ ise hakaret, tehdit, fiziksel şiddet ve cinsel şiddeti içeren 46 sorudan oluşmaktadır; son 4 soru cinsel şiddeti ölçmektedir (15). DSÖ-KYPŞA'daki kontrol edici davranışları, duygusal şiddeti, orta fiziksel şiddeti, ağır fiziksel şiddeti, cinsel şiddet ve kontrol edici davranışları sorgulayan sorularıyla da ölçeğimizin bağıntılı olduğu saptanmıştır (19). Tüm bu ölçeklerle, YPIK-CŞÖ beklenildiği gibi bağıntılı çıkmıştır. Tüm bu ölçeklerde cinsel şiddet sorgulanmakla beraber, örtük cinsel şiddet tiplerinin ayrıntılı sorgulanması yapılmamıştır. Dolayısıyla YPIK-CŞÖ gözden kaçması en muhtemel olan örtük cinsel şiddet tipini de sorgulanması ve sıklığını vermesi ile Türkiye'deki araştırmacılara önemli bir katkı sağlayacaktır.

Erkekler, cinsel ilişkiye onay vermeyen eşlerine baskı uyguladıklarında, kadınların cinsel ilişkiyi durdurma "hedefine" müdahale etmektedirler. Bu durum kadınlarda olumsuz duygulara neden olmaktadır (42). Bu çalışmada da beklenildiği gibi YPIK-CŞÖ 'deki puanlar ile kadınların ilişki tatmini ters orantılı bulunmuştur. Bu sonuç ilişkilerinde daha fazla cinsel baskı yaşayan kadınların ilişkilerinden daha az tatmin olduklarını ve ilişki doyumunu daha düşük kalitede algıladıklarını göstermektedir. Panuzio ve DiLillo'nun yürüttüğü çalışmada araştırma bulgularımıza paralel olarak kadınların evliliklerin ilk senesindeki fiziksel, psikolojik ve cinsel şiddet maruziyetleri ve ilişki doyumları ölçülmüş ve tüm şiddet tiplerine maruziyet ile ilişki doyumunu ters orantılı bulunmuştur (43).

Çalışmaya katılanların büyük çoğunluğunun evli olması önemli bir kısıtlılıktır. Bunun nedeni, çalışmanın cinsel şiddetle ilgili olması ve evli olmayan kişilerin toplumsal cinsiyet rolleri nedeniyle çalışmaya katılmakta çekingenliği olabilir.

Özetle, YPIK-CŞÖ yakın partner ilişkileri içerisinde cinsel şiddeti; sözel manipülasyondan, fiziksel zorbalık içeren bir spektruma kadar

ölçen ayrıntılı bir ölçektir. Aynı zamanda cinsel şiddete maruziyetin sıklığını da ölçebilmektedir. Bu özelliklere sahip bir ölçeğin Türkçeye kazandırılmasının, araştırmacılara ve klinisyenlere faydalı olacağını düşünüyoruz. Orijinal ölçekte yazarlar, ölçeğin sadece batı ülkelerinde ya da heteroseksüel çiftlerin ilişkilerindeki cinsel şiddeti ölçmek için değil tüm kültürlerde ve cinsel yönelim çeşitlerinde kullanılabileceğini söylemiştir (44). Bu çalışma, bir Ortadoğu ülkesinde de bu ölçeğin kullanılabileceğini göstermiştir. Ölçek öz-bildirim şeklinde son bir ayı sorgulayacak şekilde tasarlanmıştır. Fakat orijinal ölçekte önerildiği gibi ölçek, bir görüşme sırasında veya araştırmacıya bağlı olarak son iki ay ya da son bir sene gibi zaman dilimlerini kapsayacak şekilde de kullanılabilir.

Teşekkür: Makalenin istatistiksel analizinde katkı sunan ancak yazarlık kriterlerini karşılamayan Akdeniz Üniversitesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı görevlisi Prof. Dr. Yeşim Şenol'a teşekkür ederiz.

Etik Komite Onayı: İstanbul Bilgi Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu'ndan 19.10.2020 tarihinde 2020-40016-79 karar sayısı ile etik izin alınmıştır.

Hasta Onamı: Araştırmanın amacı açıklandıktan sonra yazılı onam verenler çalışmaya dahil edildi.

Hakem Değerlendirmesi: Dış Bağımsız.

Yazar Katkıları: Fikir - RG, MHY, EAY; Tasarım - RG, MHY, EAY; Denetleme - RG, MHY, EAY; Kaynaklar - RG, MHY, EAY; Malzemeler - RG, MHY, EAY; Veri Toplanması ve/veya İşlemesi - RG, MHY, EAY; Analiz ve/veya Yorum - RG, MHY, EAY; Literatür Taraması - RG, MHY, EAY; Yazıyı Yazan - RG, MHY, EAY; Eleştirel İnceleme - RG, MHY, EAY.

Çıkar Çatışması: Bu çalışmada yazarlar arasında çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Finansal Destek: Çalışmamızda hiçbir kurumdan finansal destek alınmamıştır.

Yakın Partner İlişkilerinde Kadının Maruz Kaldığı Cinsel Şiddet Ölçeği

Cinsellik, yakın partner ilişkilerinin önemli bir parçasıdır. Ancak bazen bir çatışma kaynağı da olabilmektedir. Aşağıdaki sorulara samimiyetle vereceğiniz yanıtlar yakın partner ilişkilerindeki cinsellik hakkında bilinenlere katkıda bulunacak ve çiftlere ilişkilerindeki cinsellik alanını geliştirmek için yardımcı olacaktır. Bazı soruların yanıtlamanın sizi rahatsız edebileceğini düşünüyoruz ancak yanıtlarınızın kesinlikle gizli kalacağını unutmayın.

Aşağıda yakın partner ilişkilerinde meydana gelebilecek eylemlerin bir listesi bulunmaktadır. Lütfen aşağıda yer alan eylemlerin, şu anki yakın partner ilişkiniz içerisinde son bir ayda NE SIKLIKLA meydana geldiğini en iyi temsil eden sayıyı her maddenin solundaki boşluğa yazınız.

- = Geçen ay içinde OLMADI
- = Geçen ay 1 kez gerçekleşti
- = Geçen ay 2 kez gerçekleşti
- = Geçen ay 3 ila 5 kez gerçekleşti
- = Geçen ay 6 ila 10 kez eylem gerçekleşti
- = Geçen ay 11 VEYA DAHA FAZLA kez gerçekleşti

___	Partnerim eğer onunla cinsel ilişki yaşamazsam, bana sağladığı olanaklardan beni alıkoyacağını ima etti.
___	Partnerim beni, eğer onunla cinsel ilişki yaşamazsam, bana sağladığı olanaklardan beni alıkoyarak tehdit etti.
___	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamam için, bana sağladığı olanaklardan beni alıkoydu.
___	Partnerim eğer onunla cinsel ilişki yaşarsam, bana hediye vereceğini ya da başka olanaklar sağlayacağını ima etti.
___	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamaya mecbur hissedeyim diye, bana hediyeler verdi ya da başka olanaklar sağladı.
___	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamaya mecbur hissedeyim diye, bana aldığı hediyeleri ya da sağladığı başka olanakları hatırlattı.
___	Partnerim istemediğimi bildiği halde, ısrarlı bir şekilde onunla cinsel ilişki istiyor muyum diye sormaya devam etti.
___	Partnerim isteğim dışında onunla cinsel ilişki yaşamam için, bana baskıda bulundu.
___	Partnerim ben farkında değilken (uykuda, alkol ya da ilaç etkisindeyken), benimle cinsel ilişki başlattı ve buna isteğim dışında devam etti.
___	Partnerim onunla cinsel ilişkiye yaşamam için beni, fiziksel olarak zorlamakla tehdit etti.
___	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamam için beni, fiziksel olarak zorladı.
___	Partnerim bana onunla cinsel ilişki yaşamaya mecbur olduğumu hissettirdi.
___	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamazsam, başka bir kadınla cinsel ilişki yaşayacağını ima etti.
___	Partnerim beni onunla cinsel ilişki yaşamazsam, başka bir kadınla cinsel ilişki yaşamakla tehdit etti.
___	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamam gerektiğini hissettirmek için, bana başka çiftlerin bizden daha sık cinsel ilişkiye girdiğini söyledi.
___	Partnerim eğer onunla cinsel ilişki yaşamazsam, başka bir kadınla uzun süreli ilişki için araya girebileceğini ima etti.
___	Partnerim eğer onunla cinsel ilişki yaşamazsam, beni başka bir kadınla uzun süreli ilişki için araya girmekle tehdit etti.
___	Partnerim ona gerçekten bağlıysam, onunla cinsel ilişki yaşamam gerektiğini ima etti.
___	Partnerim ona gerçekten bağlıysam, onunla cinsel ilişki yaşamam gerektiğini söyledi.
___	Partnerim onu seviyorsam, onunla cinsel ilişki yaşamam gerektiğini ima etti.
___	Partnerim onu seviyorsam, onunla cinsel ilişki yaşamam gerektiğini söyledi.
___	Partnerim beni, onunla cinsel ilişki yaşamazsam, bana şiddet uygulamakla tehdit etti.
___	Partnerim beni, onunla cinsel ilişkiye yaşamazsam, önem verdiğim birine ya da bir şeye şiddet uygulamakla tehdit etti.
___	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşayayım diye, başka kadınların onunla ilişki yaşamaya ilgi duyduklarını ima etti.
___	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşayayım diye, başka kadınların onunla ilişki yaşamaya ilgi duyduklarını söyledi.
___	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşayayım diye, başka kadınların onunla cinsel ilişki yaşamaya ilgi duyduklarını ima etti.
___	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşayayım diye başka kadınların onunla cinsel ilişki yaşamaya ilgi duyduklarını söyledi.
___	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşayayım diye, başka kadınların onunla cinsel ilişki yaşamak için can attıklarını ima etti.
___	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşayayım diye, başka kadınların onunla cinsel ilişki yaşamak için can attıklarını söyledi.
___	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamamın, benim bir zorunluluğum ya da görevim olduğunu ima etti.
___	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamamın, benim bir zorunluluğum ya da görevim olduğunu söyledi.
___	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşayayım diye, benim onu aldatıyor olduğumu ima etti.
___	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşayayım diye, beni onu aldatmakla suçladı.
___	Ben istemediğim halde partnerimle cinsel ilişki yaşadık.
___	Partnerim beni, cinsel olarak uygun bulmadığım bir şeyi yapmaya zorladı.
___	Partnerim istemediğimi belirtmeme rağmen, bana pornografik içerikli resim ya da video gösterdi veya izletti.
___	Partnerim benim onayım olmadan benim iç çamaşırımı, çıplak veya cinsel ilişki esnasında fotoğrafımı/ videomu çekti.
___	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamazsam, ilişkimizi bitireceğini ima etti.
___	Partnerim onunla cinsel ilişki yaşamazsam, beni ilişkimizi bitirmekle tehdit etti.

KAYNAKLAR

1. World report on violence and health: summary. Geneva, World Health Organization, 2002. https://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/world_report/en/summary_en.pdf
2. Yüksel-Kaptanoğlu İ, Çavlin A, Akadlı Ergöçmen B. Türkiye’de kadına yönelik aile içi şiddet araştırması. Hacettepe Üniversitesi, Ankara. Basım: Elma Teknik Basım Matbaacılık; 2015.
3. Kahn AS, Jackson J, Kully C, Badger K, Halvorsen J. Calling it Rape: Differences in Experiences of Women Who do or do not Label their Sexual Assault as Rape. *Psychol Women Q* 2003;27:233–242. [Crossref]
4. Littleton H, Axsom D, Grills-Taquechel A. Sexual Assault Victims’ Acknowledgment Status and Revictimization Risk. *Psychol Women Q* 2009;33:34–42. [Crossref]
5. Logan T, Cole J. Exploring the Intersection of Partner Stalking and Sexual Abuse. *Violence Against Women* 2011;17:904–924. [Crossref]
6. Campbell R, Dworkin E, Cabral G. An Ecological Model of the Impact of Sexual Assault On Women’s Mental Health. *Trauma Violence Abuse* 2009;10:225–246. [Crossref]
7. Hastuti L, Suriadi, Kardiatiun T, Ligita T. The Relationship between Domestic Violence and Women’s Sexual Function in the City of Puntianak. *International Journal of Public Health Research, Special Issue* 2011;139–145. <https://core.ac.uk/download/pdf/11492525.pdf>
8. Sahin HA, Sahin HG. An unaddressed issue: domestic violence and unplanned pregnancies among pregnant women in Turkey. *Eur J Contracept Reprod Health Care* 2003;8:93–98. [Crossref]
9. Clay-Warner J. The context of sexual violence: situational predictors of self-protective actions. *Violence Vict* 2003;18:543–556. [Crossref]
10. Ullman SE, Townsend SM, Filipas HH, Starzynski LL. Structural Models of the Relations of Assault Severity, Social Support, Avoidance Coping, Self-Blame, and PTSD Among Sexual Assault Survivors. *Psychol Women Q* 2007;31:23–37. [Crossref]
11. Finkelhor D, Yllö K. License to rape: Sexual Abuse of Wives. New York: Free Press; 1987.
12. Logan TK, Walker R, Cole J. Silenced Suffering: The need for a better understanding of partner sexual violence. *Trauma Violence Abuse* 2015;16:111–135. [Crossref]
13. Bagwell-Gray ME, Messing JT, Baldwin-White A. Intimate Partner Sexual Violence: A Review of Terms, Definitions, and Prevalence. *Trauma Violence Abuse* 2015;16:316–335. [Crossref]
14. Sen S, Bolsoy N. Violence against women: Prevalence and risk factors in Turkish sample. *BMC Womens Health* 2017;17:1–9. [Crossref]
15. Tuz C, Öksüz ME, Tekiner SA. Kadına Yönelik Şiddet Derecelendirme Ölçeği ve Mağdurların Cinsel Deneyimleri Ölçeği Türkçe versiyonunun geçerlilik ve güvenilirliği. *Euras J Fam Med* 2015;4:83–89. <http://ejfm.trakya.edu.tr/userfiles/2015/August/8-canan-tuz.pdf>
16. Shackelford TK, Goetz AT. Men’s sexual coercion in intimate relationships: development and initial validation of the Sexual Coercion in Intimate Relationships scale. *Violence Vict* 2004;19:541–556. [Crossref]
17. Koss MP, Oros CJ. Sexual Experiences Survey: a research instrument investigating sexual aggression and victimization. *J Consult Clin Psychol* 1982;50:455–457. [Crossref]
18. Marshall LL. Development of the severity of violence against women scales. *J Fam Viol* 1992;7:103–121. [Crossref]
19. Garcia-Moreno C, Jansen HA, Ellsberg M, Heise L, Watts CH; WHO Multi-country Study on Women’s Health and Domestic Violence against Women Study Team. Prevalence of intimate partner violence: findings from the WHO multi-country study on women’s health and domestic violence. *Lancet* 2006;368:1260–1269. [Crossref]
20. Rusbult CE, Martz JM, Agnew CR. The Investment Model Scale: Measuring commitment level, satisfaction level, quality of alternatives, and investment size. *Pers Relatsh* 1998;5:357–391. [Crossref]
21. Büyüksahin A, Hasta D, Hovardaoğlu S. İlişki İstikrarı Ölçeği: Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması. *Türk Psikoloji Yazıları* 2005;8:25–35. <https://toad.halileksi.net/sites/default/files/pdf/iliski-istikrari-olgegi-toad.pdf>
22. UN Women. Online and ICT-facilitated violence against women and girls during COVID-19. EVAW COVID-19 briefs. United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women (UN Women); 2020. <https://www.unwomen.org/-/media/headquarters/attachments/sections/library/publications/2020/brief-online-and-ict-facilitated-violence-against-women-and-girls-during-covid-19-en.pdf?la=en&vs=2519>
23. Pallant J. Designing a study. In: SPSS Survival Manual 7th Ed. London: Routledge Press; 2020.
24. Büyükoztürk Ş, Çokluk-Bökeoğlu Ö. Discriminant function analysis: Concept and application. *Eurasian J Educ Res* 2008;33:73–92.
25. Sümer N. Yapısal Eşitlik Modelleri: Temel Kavramlar ve Örnek Uygulamalar. *Türk Psikoloji Yazıları* 2000;349–74. http://www.nebisumer.com/wp-content/uploads/2015/03/SumerN.2000.YEM_TPY.pdf
26. Horn JL. A rationale and test for the number of factors in factor analysis. *Psychometrika* 1965;30:179–185. [Crossref]
27. Kağıtçıbaşı Ç, Sunar D. Family and socialization in Turkey. In: Parent-child relations in diverse cultural settings: Socialization for instrumental competency. Norwood, NJ: Ablex; 1992. p.75–88.
28. Valdovinos MG, Mechanic MB. Sexual Coercion in Marriage: Narrative Accounts of Abused Mexican-American Women. *J Ethn Cult Divers Soc Work* 2017;26:326–45.
29. Arciniega GM, Anderson TC, Tovar-Blank ZG, Tracey TJG. Toward a Fuller Conception of Machismo: Development of a Traditional Machismo and Caballerismo Scale. *J Couns Psychol* 2008;55:19–33. [Crossref]
30. Basile KC. Prevalence of Wife Rape and Other in a Nationally Representative Sample of Women. *Violence Vict* 2002;17:511–524. [Crossref]
31. DeGue S, DiLillo D. “You would if you loved me”: Toward an improved conceptual and etiological understanding of nonphysical male sexual coercion. *Aggress Violent Behav* 2005;10:513–532. [Crossref]
32. Erulkar AS. The Experience of Sexual Coercion among Young People in Kenya. *Int Fam Plan Perspect* 2004;30:182–189. <https://www.guttmacher.org/journals/ipsrh/2004/experience-sexual-coercion-among-young-people-kenya>
33. Sunar D. Change and continuity in the Turkish middle class family. In: Rita Liljestrom, editor. *Autonomy and Dependence in Family: Turkey and Sweden in Critical Perspective*. Taylor & Francis; 2003. p.217–238. [Crossref]
34. Ayotte BL. State-control of female virginity in Turkey: the role of physicians. *J Ambul Care Manage* 2000;23:89–91. [Crossref]
35. Olson RMK, Garcia-Moreno C. Virginity testing: a systematic review. *Reprod Health* 2017;14:61.
36. He S, Tsang S, Li C. A revision of the sexual coercion in intimate relationships scale for young adults in China. *Violence Vict* 2013;28:483–495. [Crossref]
37. Apt C, Hurlbert DF. The sexuality of women in physically abusive marriages: A comparative study. *J Fam Violence* 1993;8:57–69. [Crossref]
38. DeMaris A. Elevated sexual activity in violent marriages: Hypersexuality or sexual extortion? *J Sex Res* 1997;34:361–373. [Crossref]
39. Donnelly DA. Sexually Inactive Marriages. *J Sex Res* 1993;30:171–179. [Crossref]
40. Hogben M, Waterman CK. Patterns of conflict resolution within relationships and coercive sexual behavior of men and women. *Sex Roles* 2000;43:341–357. [Crossref]
41. Koziol-McLain J, Coates CJ, Lowenstein SR. Predictive validity of a screen for partner violence against women. *Am J Prev Med* 2001;21:93–100. [Crossref]
42. Buss DM. From vigilance to violence. Tactics of mate retention in American undergraduates. *Ethol Sociobiol* 1988;9:291–317. <https://labs.la.utexas.edu/buss/files/2015/09/From-Vigilance-to-Violence-1988.pdf>
43. Panuzio J, DiLillo D. Physical, Psychological, and Sexual Intimate Partner Aggression Among Newlywed Couples: Longitudinal Prediction of Marital Satisfaction. *J Fam Viol* 2010;25:689–699. [Crossref]
44. Briere J, Runtz M. Post Sexual Abuse Trauma: Data and Implications for Clinical Practice. *J Interpers Viol* 1987;2:367–379.